

Θεμα 2

Δίνεται η εξίσωση: $x^2 - 2(\lambda - 1)x + \lambda + 5 = 0$ (1), με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η διακρίνουσα της εξίσωσης (1) είναι:

$$\Delta = 4\lambda^2 - 12\lambda - 16. \quad (\text{Μονάδες } 7)$$

β) Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$, ώστε η εξίσωση να έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.

(Μονάδες 10)

γ) Αν η εξίσωση (1) έχει ρίζες τους αριθμούς x_1, x_2 και $d(x_1, x_2)$ είναι η απόσταση των

x_1, x_2 στον άξονα των πραγματικών αριθμών, να βρείτε για ποιες τιμές του λ ισχύει:

$$d(x_1, x_2) = \sqrt{24}. \quad (\text{Μονάδες } 8)$$

Λύση

α) Το τριώνυμο $x^2 - 2(\lambda - 1)x + (\lambda + 5)$ έχει $\alpha = 1$, $\beta = -2(\lambda - 1)$, $\gamma = \lambda + 5$ και διακρίνουσα:

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = [-2(\lambda - 1)]^2 - 4 \cdot 1 \cdot (\lambda + 5) = 4(\lambda^2 - 2\lambda + 1) - 4\lambda - 20 = 4\lambda^2 - 12\lambda - 16$$

β) Η εξίσωση έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες αν και μόνο αν:

$$\Delta > 0 \Leftrightarrow$$

$$4\lambda^2 - 12\lambda - 16 > 0 \Leftrightarrow$$

$$\lambda^2 - 3\lambda - 4 > 0 \quad (2)$$

Το τριώνυμο $\lambda^2 - 3\lambda - 4$ έχει διακρίνουσα: $\Delta_0 = (-3)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-4) = 9 + 16 = 25 > 0$ και ρίζες τις:

$$\lambda_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-(-3) \pm \sqrt{25}}{2 \cdot 1} = \frac{3 \pm 5}{2} = \begin{cases} \frac{3+5}{2} = 4 \\ \frac{3-5}{2} = -1 \end{cases}$$

Το πρόσημο του τριωνύμου φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

λ	$-\infty$	-1	4	$+\infty$	
$\lambda^2 - 3\lambda - 4$	+	○	-	○	+

Επομένως η (2) αληθεύει για:

$$\lambda < -1 \text{ ή } \lambda > 4$$

γ) Από τους τύπους Vieta για το τριώνυμο της εξίσωσης (1) βρίσκουμε:

$$S = x_1 + x_2 = -\frac{\beta}{\alpha} = -\frac{-2(\lambda-1)}{1} = 2(\lambda-1) \text{ και}$$

$$P = x_1 \cdot x_2 = \frac{\gamma}{\alpha} = \frac{\lambda+5}{1} = \lambda + 5$$

Τότε, για $\lambda \in (-\infty, -1) \cup (4, +\infty)$:

$$d(x_1, x_2) = \sqrt{24} \Leftrightarrow$$

$$|x_1 - x_2| = \sqrt{24} \Leftrightarrow$$

$$|x_1 - x_2|^2 = \sqrt{24}^2 \Leftrightarrow$$

$$(x_1 - x_2)^2 = 24 \Leftrightarrow$$

$$x_1^2 + x_2^2 - 2x_1 \cdot x_2 = 24 \Leftrightarrow$$

$$(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 \cdot x_2 - 2x_1 \cdot x_2 = 24 \Leftrightarrow$$

$$(x_1 + x_2)^2 - 4x_1 \cdot x_2 = 24 \Leftrightarrow$$

$$[2(\lambda - 1)]^2 - 4(\lambda + 5) = 24 \Leftrightarrow$$

$$4(\lambda^2 - 2\lambda + 1) - 4\lambda - 20 - 24 = 0 \Leftrightarrow$$

$$4\lambda^2 - 12\lambda - 40 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\lambda^2 - 3\lambda - 10 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\lambda = 5 \text{ ή } \lambda = -2$$